

Statens vegvesen

Notat

Til: Bjarte Skogheim
Fra: Seksjon for transportplanlegging
Kopi:

Saksbehandler/innvalgsnr:
Per Frøyland - 22073598
Vår dato: 10.01.2014
Vår referanse: 2013/047608-024

U

Fagnotat HB 232 - Holdeplasser i distriktene

Holdeplasser i distriktene

1. Kort beskrivelse av hva saken gjelder:

Håndbok 017 (normal) og håndbok 232 (veileder) gir krav og retningslinjer for bygging av holdeplasser. Hb 017 gjelder kun for nyanlegg og utbedring på strekning. For øvrig viser hb 017 til hb 232 for utforming. Det omtales to hovedtyper, holdeplass med lomme og holdeplass i vegbanen (kantstopp). I bygater og tettbygde strøk er kantstopp normalløsningen, mens det er vanlig å bruke busslommer utenfor byområdene. Busslomme krever mye areal og minimum utstrekning på 70 meter. Hb 017 krever lomme på veger med høy hastighet.

Et av temaene som er mest omtalt i det pågående revisjonsarbeidet med hb 232 er hvordan man kan ivareta trafikksikkerheten for de reisende, primært skolebarn, når de venter på buss/ går av buss på steder i kollektivsystemet der det ikke er praktisk eller økonomisk reelt å bygge etter normene i vegnormalen, hb 017.

Dette fagnotatet omhandler krav til bygging av forenklete holdeplasser på landsbygda som ikke dekkes av hb 017.

2. Bakgrunn:

Totalt har vi i størrelsesorden 60 000 holdeplasser på riks- og fylkesvegnettet. Utenfor de største byområdene er de færreste utformet etter dagens krav. Det er et stort behov for å utbedre holdeplasser langs eksisterende vei og da på en måte som tilsier at ressursene siktes inn mot relativt nøkterne tiltak, dersom vi skal få gjort noe over lengre strekninger. Erfaringstall fra Tilskuddsordningen for tilgjengelighet til kollektivtransporten viser at gjennomsnittskostnadene for kantstopp kontra busslomme etter normen i håndbøkene er godt under halvparten. Bruk av kortere løsninger vil gi ytterligere kostnadsreduksjon. Dette er svært avhengig av de stedlige forhold.

I dag er det ikke uvanlig at venteplassen på landsbygda er i grøftkantene, på veibanen eller i tilstøtende veier. En enkel holdeplass som øker graden av tilgjengelighet, har flatt venteeareal, høy kantstein som bussen kommer helt inn til, trinnfri atkomst og atkomst med akseptabel stigning. Dette er elementer som øker graden av tilgjengelighet og gir mange reisende.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 02030
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Når man skal vurdere hva som skal ligge til grunn for utbedring langs eksisterende veg, må trafikksikre løsninger være et ufravikelig krav. Kravet til universell utforming er også et slikt krav. Retningslinjer for å bygge i en enkel, men sikker standard vil bli svært godt mottatt. Hb 232 har som mål å klargjøre hvordan dette kan gjennomføres i praksis.

3. Forslag til tekst til håndbok/håndbøker:

Hb 232 utdyper omtalen av de to holdeplasstypene som er normert i hb 017, med flere underkategorier. Hver kategori er illustrert. I teksten til revisjonen av hb 232 er det lagt inn følgende nye underkategori:

Kantstopp uten fortau

Utenfor tettbygde områder hvor det ikke er fortau kan det etableres kantstopp kun som plattform. Kantstoppet utformes med plattform i minimum 8 meter lengde. Lengden gir mulighet for på-/avstigning gjennom begge dørene på bussen. Slike holdeplasser plasseres ofte ved avkjørsler, postkasser, stikkveger og tilsvarende. Plattformen bør være minimum 2,5 m bred av hensyn til snumulighet for rullestol og for å muliggjøre vinterdrift. Unntaksvis kan holdeplasser som ikke har faste påstigende, eller som er midlertidige på grunn av eksempelvis skoleskyss, utformes med 4 m plattform og 2,5 m bred.

4. Konsekvenser av tiltaket:

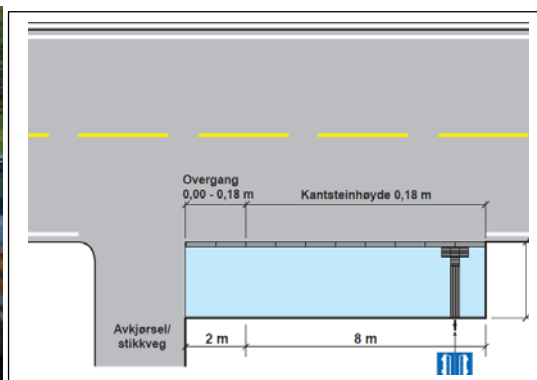
- **Fravik.** Det må vurderes om anlegg av kort plattform krever fraviksbehandling. Hb 017 tillater kantstopp, jf. kapittel E.3. Kravet til plattformers lengde i hb 017 er et børkrav som kan fravikes av regionvegkontoret. Øvrige krav til holdeplassens utforming berøres ikke. For detaljert utforming viser hb 017 videre til hb 232. Utformingen må således tas inn i ved revisjonen for å bli tillatt. Hb 017 omhandler nyanlegg.
- **Kostnader.** Tiltaket er et lite tiltak som gir reduserte kostnader til planlegging og utbygging sammenliknet med kravene i dagens håndbøker. Tiltaket vil gi en betydelig økt framdrift i arbeidet med å etablere brukervennlige holdeplasser fordi det krever mindre planarbeid og kan bygges/utbedres flere holdeplasser innen samme kostnad.
- **Trafikksikkerhet.** Tiltaket legger opp til sikre ventearealer og sikker atkomst til disse, og det vil gi økt sikkerhet og bedre tilgjengelighet sammenliknet med ikke å gjøre noen tiltak.
- **Universell utforming.** Både ved kantstopp og i dagens ventearealer uten plattform vil en kort variant legge til rette for tett innkjøring til plattformkant uten at bussens overheng sveiper inn over ventearealet.

5. Illustrasjoner

Under vises eksempler på holdeplasser som er bygget med kort plattform. Løsningene tilfredsstillt kravene til bedre trafikksikkerhet og økt tilgjengelighet for busspassasjerer, men ikke kravet til plattformlengde i gjeldende normaler.

Kantstopp:

Disse holdeplassene er bygget i Region sør og utgjør modell for revisjonen av hb 232, her 5 meter plattformer og fri atkomst via sideveg.

Kort plattform i lomme:

Eneste plassen busslommen kunne plasseres var i denne avkjørselen. I forsøk på oppfylle håndbøkens krav ble plattformen splittet. Den bakerste delen av plattformen har ingen funksjon. Med forenklet krav ville denne delen ikke bli bygget. Bygget i Region sør.

Med foreslått kort plattform vil fremre del av plattformen utformes som bilder/skisse ovenfor. Bakre del bygges ikke.

Mobil holdeplass:

Denne holdeplassen kan flyttes etter behov - en løsning som er i bruk i Sverige.

Plattformen brukes der man med kunnskap om befolkningens sammensetning, vet at bruken av holdeplassen vil være tidsbegrenset. Den gir et sikrere venteareal og kan settes raskt opp/ned. Den er ikke utprøvet i Norge, men bør vurderes som en løsning i høringsrunden for hb. 232.